

Bestrijdingsadvies varroamijt

Bij de bestrijding van de varroamijt hebben de chemische middelen bij veel bijenhouders de voorkeur omdat deze effectief en gemakkelijk toepasbaar zijn.

In ons land zijn momenteel Apitol en Apistan toegelaten voor de bestrijding van de varroamijt. Apitol doodt evenals Apistan alleen de mijten die op de bijen zitten. Mijten in het broed worden niet gedood. De meeste bijenhouders gebruiken Apistan omdat dit middel zeer effectief is en gemakkelijk is toe te passen. Fluvalinaat, de werkzame stof van Apistan, hecht zich aan de bijen en wordt door de bijen aan elkaar doorgegeven. In de winter gaat de verspreiding van fluvalinaat in het bijenvolk veel langzamer waardoor de effectiviteit dan veel kleiner is. Met Apistan wordt het beste resultaat bereikt bij een toepassing meteen na de laatste honingogst. Omdat zes weken behandeld wordt, mag er nog broed in de volken aanwezig zijn.

In vergelijking met 1996 is er weinig veranderd betreffende de bestrijding van de varroamijt. Wel komen er steeds meer onderzoeksgegevens over de nadelen van de chemische bestrijdingsmiddelen. Gemeld is al de toename van de resistentie van varroamijten in Zuid Europa tegen Apistan. Hoewel in Nederland deze resistentie tot nu toe nog niet is vastgesteld zullen ook de Nederlandse bijenhouders hier in de toekomst mee geconfronteerd worden. Indien de middelen Apistan en Apitol afwisselend gebruikt worden is de kans op het ontstaan van resistentie kleiner.

Ook komen er residuen van bestrijdingsmiddelen in was en honing terecht. Fluvalinaat, de werkzame stof van Apistan, is vet-oplosbaar en wordt daardoor in de bijenwas vastgelegd. Residuen van fluvalinaat komen daardoor minder gemakkelijk in de honing. Bij hoge verontreiniging van de bijenwas met fluvalinaat gaat dit bestrijdingsmiddel ook over in de honing. Een reden te meer om de Apistanstrips niet langer dan de voorgeschreven zes weken in de bijenvolken te laten. Apitol vormt geen residuen in de bijenwas. Wel is het oplosbaar in water en honing. Apitol kan op twee manieren worden toegepast. Aan het begin van de winter, als er geen broed meer in de bijenvolken aanwezig is, kan het als een oplossing in water op de bijenvolken worden gedruppeld. Deze behandeling dient tweemaal uitgevoerd te worden. Het is belangrijk om deze behandeling uit te voeren als het warmer is dan 10°C. Bij een behandeling beneden

10°C kan er aanzienlijke bijensterfte optreden. Apitol kan ook opgelost worden in het laatste wintervoer. Het komt dan in de voedselkringloop van het bijenvolk. Omdat Apitol goed in water oplosbaar is kunnen er gemakkelijk residuen in honing terecht komen.

Om de nadelen van de chemische middelen zoveel mogelijk te beperken is het noodzakelijk om de bestrijdingsmiddelen uitsluitend volgens de officiële voorschriften toe te passen. Deze voorschriften zijn tot stand gekomen na uitgebreid onderzoek. De effecten voor de bijen, de varroamijten en de residuen in de honing, zijn bij deze wijze van toepassen bekend. Voor alle varroamiddelen geldt dan ook: exact toe-passen volgens de gebruiksaanwijzing. De effectiviteit van de bestrijding is dan ook goed.

In Nederland zijn geen andere bestrijdingsmiddelen tegen de varroamijt toegelaten. Als deze worden gebruikt is men strafbaar.

Een alternatief voor de chemische bestrijdingsmiddelen is de darrenraatmethode zoals deze recent in Nederland is ontwikkeld en uitgetest.

Varroamijten stappen twaalf maal sneller in darrenbroed dan in werksterbroed. Hierdoor is er slechts een beperkte hoeveelheid darrenbroed nodig om de varroamijten weg te vangen indien deze zich op de bijen bevinden. Op dit principe is deze methode gebaseerd. Momenteel wordt deze methode op diverse plaatsen in het land uitgetest. Ook worden varianten met één en twee volken uitgetest. De resultaten zijn veelbelovend.

Ook in het buitenland met name Duitsland bestaat belangstelling voor deze darrenraatmethode.

Het belangrijkste voordeel van deze imkertechische methode is dat geen chemische middelen meer nodig zijn. De darrenraatmethode is tevens een methode van zwermverhindering. Een belangrijke voorwaarde is dat uitgegaan wordt van sterke volken om de darrenraten goed te beleggen.

Het belangrijkste nadeel van deze methode is het extra werk dat nodig is. De darrenraten moeten voordat het darrenbroed uitloopt uit de volken worden verwijderd. Gebeurt dit te laat dan gaat men extra varroamijten kweken in plaats van deze te bestrijden. Deze methode is dan ook vooral geschikt voor bijenhouders met een beperkt aantal volken, die bovendien in de gelegenheid zijn om hun volken regelmatig te controleren.